

Пригоди казкових тварин Індійська народна казка “Фарбований шакал”

Викриття в образах тварин
негативних людських якостей.
Філософський зміст казки

Панчатантра

- Індійська збірка народних казок та оповідей «Панчатантра» («Пять кошків житейської мудрості») своїм корінням сягає у глибоку давнину – IV століття. Авторство її приписують легендарному мудрецеві Вішнушарману. У цій книзі в алегоричних образах тварин змальовано життя народу Давньої Індії.
- В збірці мирно співіснують і люди, і звірі, оскільки за масками, манерами поведінки і характерами звірів вдумливий читач завжди розрізнить ту чи іншу людину.

Прочитайте статтю підручника (с.с. 34-36)

Словникова робота.

Шива - давньоіндійське божество. Втілення руйнівного начала Всесвіту.

Брахман - в індійській релігії: космічне духовне начало, що є основою всього суцього.

Раджа - індійський титул можновладця, князя або царя.

Індійська народна казка

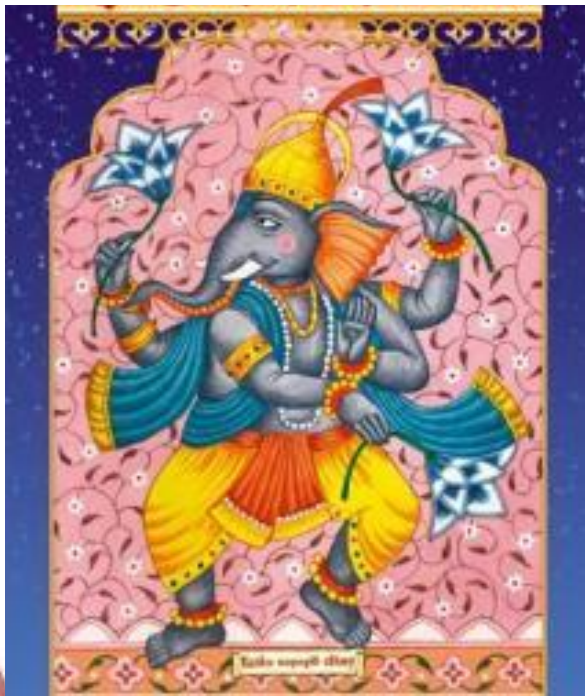

У лісовому краю
жив шакал, на
ймення Чандарава.

Одного разу від лютого голоду він забився у місто. З усіх сторін збіглися голодні пси і, голосно гавкаючи, кинулися на нього. Нещадно покусаний, рятуючи життя, шакал шмигнув у дім маляра, а там ускочив у велику бочку із синьою фарбою. Звідти він виліз геть синій. Пси, що чекали на нього під дверима дому, навіть не впізнали його, і пофарбований шакал спокійно побіг до рідного лісу.

Побачивши дивовижного звіра із синьою, як у самого бога Шіви, шиєю, лісові мешканці - леви, тигри, пантери, вовки та і решта - із жахом кинулися тікати.

Хто знає, чого сподіватися від цього чудовиська, - приказували вони. - Краще сховатись од нього подалі.

- Чому ви всі втікаєте? - зупиняв їх Чандарава.
- Вам нема чого боятися. Мене сьогодні створив сам Брахман. «Віднині помазаний мною на царство, - сказав він, - ти будеш володарем над усіма звірами».
- Прав нами, о царю! - визнали його лісові мешканці.

Новоспечений «цар» подарував левові посаду головного радника, тигра зробив керуючим палацом, пантері довірив охорону царської скарбниці, а вовка призначив палацовим сторожем. Зі своєю ріднею, шакалами, він навіть не захотів говорити: наказав вигнати геть усіх до одного.

Із того часу всі хижаки приносили здобич шакалові, а вже він - своєю царською владою - розподіляв її між своїми підданими.

Якось, сидячи на раді, він почув десь далеко тужливе виття шакалів. І тут од великої радості з його очей полилися сльози, він скочив і голосно завив у відповідь. Звірі одразу збагнули, хто перед ними.

- Як же обдурив нас цей пройдисвіт?! - у гніві вигукували вони.**
- Це ж усього-на-всього жалюгідний шакал! За обман - розірвати негідника!**

Шакал намагався було втекти, але його наздогнали й роздерли на дрібні шматки.

Складання плану казки. Запис у зошитах

- 1. Шакал Чандарава.**
- 2. Чандарава потрапив у чан з фарбою.**
- 3. Всі звірі злякалися фарбованого шакала.**
- 4. Чандарава використовує своє становище «нового звіра»**
- 5. Звірі дізналися, ким насправді був Чандарава.**
- 6. Покарання Чандарави за ошуканство.**

Шакал – це алегоричний образ. Адже під образами тварин народ показує риси людей. Часто нам зустрічаються люди, які намагаються бути не тими, хто вони є насправді.

Яким же був на початку казки шакал?

Він невдаха, не може вполювати собі їжу.

У чому виявляється хитрість шакала?

Як шакал використав обставини зміни кольору своєї шерсті?

Чим шакал довів мешканцям лісу, що він незвичайна тварина?

За що він отримав страшну кару від лісових тварин?

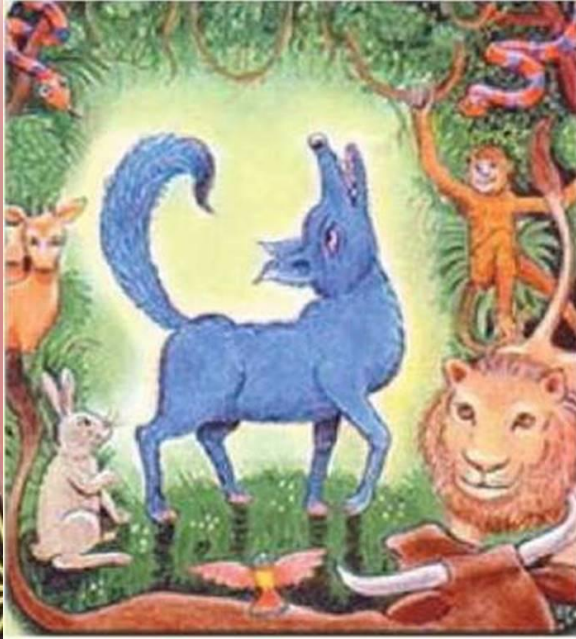
Чи співчуваєте ви шакалу?

Чи є такі шакали в нашому житті?

Які вчинки шакала тобі не сподобались?

Сенкан

Шакал

Хитрий, брехливий

**Прикидається, обманює,
використовує**

Змінивши колір, обдурює звірів

Ошуканець

Висновок

Отож, казка "Фарбований шакал" вчить ніколи не обманювати, бо все таємне і приховане завжди з'ясовується; не бути надміру гордим, бо через це легко можна втрапити в халепу; ніколи не довіряти першому враженню, бо в переважній більшості випадків воно не є правильним; багато не вихвалитися і не обіцяти зробити те, чого не можеш.

Тест. Відповіді позначають цифрами та буквами

- 1. Казка « Фарбований шакал» належить до**
А казок про тварин; Б чарівних казок; В побутових казок.
- 2. Події в казці відбуваються**
А в Африці; Б в Індії; В в Єгипті.
- 3. Імя фарбованого шакала**
А Табакі; Б Чандавара ; В Какудрума.
- 4. Чин головного радника шакал надав**
А тигру; Б леву; В пантері; Г вовкові.
- 5. Колір, який набула шерсть шакала після фарбування**
А чорний; Б сірий; В синій; Г білий.
- 6. Чим видав себе шакал:**
А ходою; Б фарба зникла; В виттям.

Тест. Відповіді позначаєте цифрами та буквами

7. Хто роздер шакала на дрібні шматочки?

А вовки; Б пантера; В леви та їх підручні; Г всі звірі, що були присутні на раді.

8. Сенс казки

А осудити хитрість; Б осудити жорстокість; В осудити ошуканство.

9. Як повівся Чандавара зі своїми родичами шакалами?

А дав їм гарні посади; Б наказав вигнати геть; В звелів нагородити; Г наказав вбити.

10. Коли він почув страшенні завивання шакалів...

А він злякався; Б в очах заблискотіли сльози радості; В він розсміявся.

11. Що робив шакал із здобиччю, яку йому приносили звірі?

А сам з'їдав; Б ховав на потім; В розподіляв її між підлеглими.

12. Який український письменник відновив мандрівний сюжет казки у своїй творчості:

А І.Франко; Б О.Вишня; В П.Тичина.

Домашнє завдання

1. Прочитайте казку І. Франка “Фарбований Лис”.
2. Подумайте, чому лісові тварини перелякалися Чандарави.